

fat. 15/6-60

Suomussalmi

Alavuokki

SOTASAARI

Liitteet:

Kartat 1 ja 2

Valokuvat 24113 - 24120

44

Löydöt KM 14841:1 - 54

Aikaisemmat tutkimukset: M. Huurteen inventointikertomus V:lta 1958
(N:o 44)

Aikaisemmat löydöt KM 14510

Kuten v:n 1958 inventointikertomuksessa mainitaan, löytyi Vuokin vesistön rantoja inventoitaessa Vuokkijärven Sotasaaresta asuinpaikkaan viittaavia löytöjä, mm asbestinsekaista keramiikkaa. Koska alue tuli Aittokosken voimalaitoksen valmistuttua peittymään veden alle, suoritettiin siellä kesällä 1959 pieni kaivaus.

Asuinpaikka sijaitsi siis Sotasaaren itäpäässä olevalla matalahkolla tasaisella niemekkeellä. Alue oli veden nousun takia raihattu puuttomaksi, aikaisemmin siinä on kasvanut männikköä. Nyt oli jäljellä vain pientä pensaikkoa ja varpuja (puolukkaa, mustikkaa ja kanervaa). Siellä täällä kasvoi pieniä heinätupsuja.

Kaivausalue sijoitettiin koekuoppien perusteella parhaalta vaikuttavaan kohtaan, niemekkeellä sijaitsevan tervahaudan eteläpuolelle (kartta 1, valokuva 5). Kiintopisteenä käytettiin kantoa, jonka lukema 095 vastaa korkeutta 185,4 m merenpinnasta (Vaakittu Vuokkijärven pinnasta, jonka korkeus saatu Oulujoki Oy:ltä.). Alueella kaivettiin 40 m².

Vaikka saaren rannat olivat hyvin kivikkoiset (vrt valok. 2) oli maaperä ylempänä melko kivetöntä hiekkaa, jonka alla tuli näkyviin savimaa. Turpeen vahvuus oli n. 3 sm, humuksen 5 sm. Kulttuurikerros oli melko laimea, sen keskimääräinen vahvuus oli kaivauspaikalla n. 20 sm. Ohuena se ulottui niemekkeen etelärannalla rantakivikkoon asti. Pohjoispuolella tervahautaa sitä ei enää voinut havaita.

Löydöt olivat melko niukkoja. Mitään kiinteitä jäännöksiä ei ollut, jollei sellaiseksi laske likamaaläikkää ruutujen B:1 - 2 rajalla (kartta 2).

Kiviesineitä ei löytynyt, vain pieni sädekiviliuskeen sirpale, jossa on hiontaa. Piitä on kaavin (KM 14841:17) ja pari iskosta. Kvartsiakin oli niukanlaisesti: 8 esinettä ja 29 iskosta.

Keramiikkaa tuli n. 200 palasta, ainakin kolmesta eri astiasta. Sekoitteena on käytetty asbestia, astiat ovat olleet profiloituja, koristeina on käytetty puolekuupainanteita ym leimoja (ei kampa-leimaa). Joukossa on mm tasainen pohjapala, jossa on tähtimäinen viivakoristelu (KM14841:16).

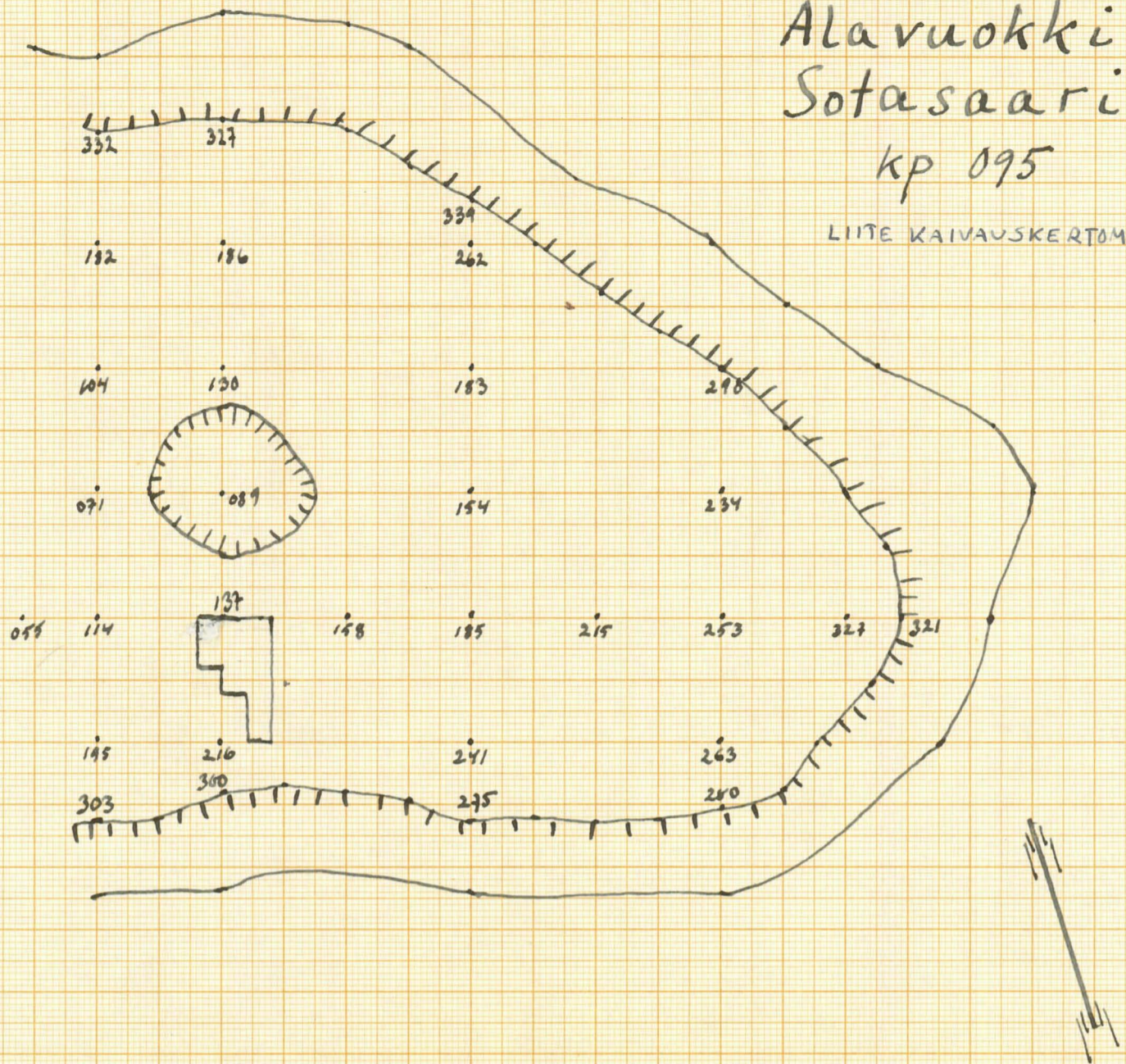
Näiden lisäksi tuli paikalta runsaasti kuonaa. Yleensä se oli aivan pinnassa heti turpeen alla. Kuonan alkuperä on epävarma, tervahaudassa ei sitä löytynyt.

Mulla Humme

LIITE 1

Suomussalmi Alaruokki Sotasaari kp 095

LIITE KAIVAUKSEEN 1959

1:500

LIITE 2

Suomussalmi Alaruokki Sotasaari

Pinta kartta
kp 095

	C	B	A	
x		x	x	x
	133 (178)	141 (183)	146 (189)	1
x		x	x	x
	140 (180)	146 (180)	156 (193)	2
x		x	x	x
		161 (205)	167 (206)	3
		x	x	x
		177	188 (238)	4
			x	x
			224 (271)	5
			x	x

1:100

Ojamaa-59

Suomussalmi
Alavuokki
Sotasaari

24 113

24 114

1.
SOTASAAREN PÄÄ KAAKOSTA

24 115

24 116

2.
SOTASAAREN KIVIKKOISTA RANTAA

24 117

Suomussalmi
Alavuokki
Sotasaari

3.
KAIVAUS ALKAMASSA

24118

4.
KAIVAUS KÄYNNISSÄ

24119

24120

5. YLEISNÄKYMÄ SAAREN KÄRJESTÄ, PUUSTA KATSOEN
VAAKITUSKONEESTA VASEMMALLE TERVAHAUTA.